

Goigs de la Mare de Déu de les Esposes

Sant Julià de Cerdanyola

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Santuari de la Mare de Déu de les Esposes

Coordenades:

Latitud: 42.22664
Longitud: 1.88524
UTM Est (X): 408006
UTM Nord (Y): 4675542

Classificació

Número de fitxa 08903 - 8
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Any 1861
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Santuari de la Mare de Déu de les Esposes](#)

Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía. OPC
Data de registre de la fitxa: ds., 25/05/2019 - 02:00

Descripció

Aquests goigs estan impresos en fulls de mida aproximada DIN A4. Existeixen diverses versions d'aquests goigs de Ntra. Sra. de les Esposes o Espases. Es conserva un imprès a Vic el 1861, a la impremta Anglada; un imprès per Bayer i germans que no té data; altre de la impremta Vda. Casals de Berga; i uns que posa Goigs Nous. Tots presenten similitud, amb el títol Goigs a la Mare de Déu (Ntra. Sra) de les Esposes (o Espases) que es venera a la parròquia (o en el terme) de Sant Julià de Cerdanyola del Bisbat de Solsona, alguns tenen una imatge de la Mare de Déu al centre de la part superior, a sota hi ha els versos que es reciten i a baix una oració, tot voltat d'una orla decorativa. Aquests goigs no porten partitura.

Observacions:

És un dels pocs goigs ballats que va arribar al segle XX, ja que la majoria s'han perdut.

Història

Els goigs són cants populars religiosos propis dels Països Catalans, són composicions poètiques de caràcter popular, dedicats als set goigs de la Mare de Déu, però també a Crist i als sants. Al principi es ballaven igual que els virolais davant de les imatges de les marededéus. Es canten col·lectivament, en el marc d'un acte religiós de cert relleu, com ara una missa de festa major, un aplec, una processó... La seva finalitat consisteix a donar gràcies pels béns rebuts, o bé com a pregària per demanar la salut física o espiritual de la comunitat. Els goigs de la Mare de Déu de les Esposes es cantaven el 15 de setembre durant la celebració la festa de la Mare de Déu de les Esposes. Eren uns goigs que es ballaven, i dels pocs que han arribat d'aquest tipus. Els romeus cantaven els goigs fent un ball agrupant-se de tres en tres i per sexes, s'agafaven del coll i seguint el ritme de la cançó, de forma pausada, entraven a l'ermita, uns darrera els altres. En arribar davant l'altar feien un acatament amb reverència i retornaven un grup cap a l'esquerra i l'altre cap a la dreta i retornaven pel lateral deixant lloc al següent grup. En arribar a l'entrada de l'església tornaven a fer el mateix moviment per tornar a acatar la imatge quan els toqués el torn. Aquesta dansa durava tot el temps que durava el cant dels goigs.

Bibliografia

DD.AA. (1998) Sant Julià de Cerdanyola. Municipi de sempre. Municipi recuperat. Ajuntament de Sant Julià de Cerdanyola.

GOIGS DE
DE LAS ESPOSAS,
SE VENERA EN LO TERME DE
BISHAT DE

NTRA. SRA.
Ó ESPASAS, QUE
SAN JULIÀ DE Cerdanyola
SOLSONA.

Puig que sempre haben estat
consol del trist pecador:
Daunos ajuda y favor,
oh Mare de Pietat.

Vostres penas y amarguras
venim, Mare, á contemplar;
vullausos donchs aleassar
del Senyor llagrimas puras,

per poder ab viu dolor
plorar nostra iniquitat. etc.
Quant á vostre fill preciós
al Pare Etern oferiren,

ja del vell Simeon oíren,
quel cor sentiriau vos
ab espasa de dolor
crucientment atravessat. etc.

Per terras aspres passareu
y en mitz de nit tenebrosa,
quant á Egipte preanosa
per ordre del Cel anreu,

per salvar lo rich tresor
queus habia confiat. etc.
Per divina permissió
lo perdereu en lo temple,
y per donarnos exémple
lo buscareu sens dilació,
que inquiet tingueren ¡ay! lo cor
fins quel hagueren trobat. etc.
En lo carrer de amargura

á vostre fill encontrán;
ah Creu al coll lo mirau
ja sens humana figura:
ay! que fletxa de dolor
los dos cors ha traspassat. etc.

Fou un dolor molt intens
mirar vostre fill amat
de mans y de peus clavat
en una creu de torments,
adigit ab lo amargor
de vinagre ab lei mesclat. etc.

Quant mort baixat de la creu
lo reberen en los brassos,
miraren feta pedassos
la carn del Verb Fill de Dèu:
est es lo torment major
que vostra anima ha passat. etc.

Teniu lo cor abismat
en un mar de amargura,
deixant en la sepultura
á vostre Fill adorat
¿qui ponderará l' rigor
de tant trist soledat? etc.

Tots los torments del Senyor,
segons Sant Bonaventura,
volgueren ó Verge pura,
sufrirlos en vostre cor;
puig voliau ab fervor
dels fills de Adam lo rescat. etc.

Postrat á vostres peus sants
lo poble de Cerdanyola,
ab las gracias se aconsola
rehudas de vostres mans;
may vos demana favor
que no li sia otorgat. etc.

Nous' pogué est poble mirar
en un lloch tant reduit;
per axó fou construít
est temple tant singular
per posar lo rich tresor
que del Cel li fou baixat. etc.

La Mare de las Esposas
aquest veynat vos aclama,
y sa Patrona os proclama
en tots sos treballs y cosas;
y son vos en tot dolor
rich tresor de sanitat. etc.

Quant irritat lo Senyor
nos envia sequedat,
vos, Mare de Pietat,
mitigau lo seu rigor,
y no' concedeix ab amor
plujas per tot lo sembrat. etc.

Puig que sempre haben estat
consol del trist pecador:
Daunos ajuda y favor,
oh Mare de Pietat.

¶. *Ora pro nobis Virgo Dolorosissima.*

¶. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Deus, in cujus Passione, secundum Simeonis prophetiam, dulcissimam animam gloriosae virginis et Matris Mariae dolores gladius perforavit, concede propitius, ut qui Dolores ejus venerando recolimus, passionis tuae effectum felicem consequamur: Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

M. I. S.

He llegit los anteriores versos y no he trobat en ella cosa contraria á la fe y bonas costums; per lo que som de parer se poden dar á la impremta.
Vich 3 desembre de 1860.
Francach Agutier Píer.

Vich 3 desembre de 1860.
Pueden imprimirse. José Semariti Vic. Gen.

Vich 17 de Enero de 1861.

Concedemos cuarenta dias de indulgencia por cada vez que se canten, delante la imagen de la Virgen de la Piedad que se venera en el término de S. Julián de Cerdanyola en la Diocesis de Solsona, los siete dolores puestos en metro que anteceden rogando por las necesidades de la Iglesia.
JUAN JOSÉ ORRERO DE VIC.

VICH: Imprenta de Anglada. = 1861.

LA MARE DE DÈU DE LES ESPOSES DE SANT JULIÀ DE CERDANYOLA, DEL BISBAT DE SOLSONA

Puig que sempre heu estat
consol del trist peccador:
Deu-nos ajuda i favor,
oh Mare de Pietat.

Vostres penes y amargures
venim, Mare, a contemplar;
volgueu-nos, Vós, alçar
del Senyor llàgrimes pures,
per poder amb viu dolor
plorar nostra iniquitat.

Quan el vostre Fill preciós
al Pare Etern oferireu,
ja del vell Simó oïreu
que el cor sentirieu Vós
amb espases de dolor
cruelment travessat.

Per terres aspres passareu
en mig de nit tenebrosa,
quan a Egipte presurosa
per ordre del cel anareu,
per salvar el ric tresor
que us havia confiat.

Per divina permissió
el perdereu en el temple,
i per donar-nos exemple
el busqueu sens dilació;
tres dies teniu el cor
ple de pena i llatzerat.

Al carrer de l'Amargura
amb vostre Fill us trobeu:
va carregat amb la creu
i no té humana figura;
quina espasa de dolor
els dos cors ha traspasat.

Fou un dolor molt intens
mirar vostre Fill aïnat
de mans i de peus clavats
en una creu de turments,
afligit amb l'amargor
de viatge amb fel mesclat.

Quan mort, baixat de la creu,
us el donen els butxins,
miràreu feta bocins
la carn del Verb, Fill de Déu;
aquest és el gran dolor
que vostra ànima ha passat.

Teniu el cor abismat
en un mar ple d'amargura,
deixant en la sepultura
al vostre Fill adorat.
Qui pot ponderar el rigor
de la vostra soletat?

Tots els turments del Senyor,
com diu Sant Bonaventura,
volgueu, oh Verge pura,
solfrir-los en vostre cor,
puig voleu amb fervor
dels fills d'Adam el rescat.

Posrat als vostres peus sants
el poble de Cerdanyola,
amb les gràcies s'aconso
la rebudes de vostres mans;
mai us demana favor
que no li sigui otorgat.

En un lloc ben singular
us ha fet un santuari,
on Vós pogueu habitar-hi
i li feu sempre de far;
el poble us dona el seu cor,
empareu-lo amb pietat.

Mai cap fill de Cerdanyola
passa de llarg pel camí,
sense haver-se dirigit
a la Mare que aconsola,
i sempre reb protecció
de la Mare a qui ha resat.

La Mare de les Esposes
aquest poble us aclama
i sa Patrona us proclama
en tots els treballs i coses,
i sou Vós en tot dolor
ric tresor de sanitat.

Quan la secada cruel
ens visita i ens fa mal,
o quan algun temporal
amenaça el conreu,
mostreu-nos el vostre Cor
i aparteu-nos del pecat.

Puig que sempre heu estat
consol del trist peccador:
Deu-nos ajuda i favor,
oh Mare de Pietat.

ORACIO

Oh Déu, Vós volguéreu que els dolors del vostre Fill, crucificat, fossin compartits per la seva Mare al peu de la creu. Concediu a la vostra Església que, associada amb Maria a la passió, mereixi de ser participant de la resurrecció del mateix nostre Senyor Jesucrist. Ell, que viu i regna pels segles dels segles. Amén.

Bayre Hnos. S. A. - 1913

de
Ntra. Sra. de les Esposes o Espases

que se venera en el terme de Sant Julià de Cerdanyola

Bisbat de Solsona

Puig que Déu ens ha donat
a Vos per conçaladora

De les Esposes Senyora
Mireu-nos amb pietat.

Temps enrrera nostres avis,
quant tenien el cor trist,
mentres pregaven sos llavis,
miraven la Creu de Crist;
i us hi veïen a tothora
amb el cor atravessat. Etc.

Gent vinguda d'altre banda
isuns quants judes i traidors
Vostra lmatge veneranda
van cremà ji altars i tot!
nova lmatge encantadora
vostres fills han costejat. Etc.

Cerdanyola avans creixia
a vostra ombra maternal
i Guardiola es a avui dia
rel·ligiosa y gran com cal
la Vostra ma guiadora
bons camins l'hi ha senyalat. Etc.

En hores calamitoses
en que'ls marits marxen ont cal
us confien llurs esposes
i Vos las gardeu de mal
per aixó se us donà en bona hora
el bell nom que us ha quedat. Etc.

Gracies ben afectuoses
avui de cor us donem
mentre alçant veus fervoroses
nous favors us demanem
Donéunos-los en tot hora
fins que al Cel haurem pujat. Etc.

v/. *Ora pro novis Virgo Dolorosissima.*

v/. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

*Deus, in cujus Passione, secundum Simeonis prophetam, dulcissimam animam gloriosæ virginis et Matris
Mariæ doloris gladius pertransiit, concede propitius, ut qui Dolores ejus venerando recolimus, passionis tue
effectum felicem consequamur: Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.*

Concedemos cuarenta días de indulgencia por cada vez que se canten, delante la imagen de la Virgen de la Piedad que se venera en el termino de S. Julià de Cerdanyola en la Diocesis de Solsona, los siete dolores pasados en metro que anteceden, rogando por las necesidades de la Iglesia.